

Skolverket
Alströmergatan 12
106 20 Stockholm

Sveriges Kristna Råd har beretts tillfälle till att yttra sig över slutremissen om *Kursplaner och kunskapskrav för grundskolan och motsvarande skolformer*

Sveriges Kristna Råd (SKR) består av 28 medlemskyrkor och 1 observatör (Adventistsamfundet). Dessa 29 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige.

Sammanfattning

SKR bejaktar slutremissens inledning att religion, människa och samhälle hänger samman. Vi tror att det är viktigt för unga människor att reflektera över både sin egen och andras religion och föreställningsvärld. Däremot anser vi att religion i texten allt för ofta framställs som upphov till problem, konflikter och förvaltning av gamla föreställningar när det gäller uppfattningar av vad som utgör tro och vetande.

Religionen och människan

En viktig dimension i religionen är att förstå och tolka sitt eget liv utifrån en religiös kontext. Det finns en anda i alla texterna av att religion handlar i första hand om andra människor och om att förstå andra människors sätt att leva. Att vara religiös handlar också om att förstå sig själv och att få sitt eget liv belyst utifrån en religiös kontext. Därför anser vi att undervisningen ska stimulera eleverna att, i relation till bland annat de stora religionerna, reflektera över olika livsfrågor, sin identitet, sitt etiska förhållningssätt och sin egen andlighet.

Religion och samhälle

SKR ställer sig positiva till inledningen i syftesskrivningen. Religion, samhälle och människa är intimt förbundna med varandra genom hela historien. Det är bra att detta konstateras i inledningen. I femte stycket tycker vi det är värdefullt att eleverna funderar över religion och livsåskådning i förhållande till olika ämnesområden. Idag är klimatet en framtidsfråga för alla på jorden. Det vore då självklart att ta upp ett begrepp som skapelseansvar utifrån de religiösa traditionerna.

Religion och konflikter

När det gäller andra stycket i syftesskrivningen, vill vi understryka att religion ofta finns som en ingrediens i konflikter, men är sällan eller aldrig upphov till desamma. Vi menar att religioner också bidrar till fred och försoning. Det är viktigt att belysa de försök som görs till möten mellan religioner – religionsdialog, där grundläggande religiösa perspektiv som fred och försoning är centrala. Vi tycker det är bra att kursplanen för religionskunskap också väljer att lyfta fram religionens funktion som samhällsbyggande och sammanhållande.

Religion och kunskapssyn

Hela det fjärde stycket känns som en återgång till den religionsdebatt som präglade Sverige under 1950-1960 talet. Att på detta sätt förknippa religiösa föreställningar med en gammal skrockfull värld är både otidsenligt och orättvist som ett försök att beskriva religionen och den religiösa människan. Den motverkar också de ansatser till förståelse av religion som ges i de första tre styckena. Menar man verkligen att tro och vetande är två motsatspar som man har att välja mellan? Kan det med utgångspunkt från slutremissens text förstås på något annat sätt?

Vad menar man med sista meningens ansats här att eleverna skall utveckla sitt kritiska tänkande på religionskunskapens område? Vi välkomnar kritiskt tänkande i skolan – men varför är det specifikt välkommet inom religionskunskapen? Vill också än en gång påpeka att när det skrivs om ett kritiskt förhållningssätt finns inte ordet livsåskådning med utan begreppet ställs alltid i relation till religion. Varför skall ämnet inte inbjuda till ett kritiskt förhållningssätt även till icke-religiösa livsåskådningar?

Centralt innehåll

Vårt intryck är att de förmågor eleverna ska utveckla är relevanta i förhållande till årskurs. Vi noterar att inget nämns explicit om de bibliska berättelserna och det kristna tros- och idéarbetet. Vår bedömning är att detta är viktigt för unga människors förståelse och orientering i det svenska samhället, t ex i litteratur och kultur. Det centrala innehållets fokus på identitetsformering och livsfrågor är viktigt och vi vill uppmana skolan att se företrädare för olika religioner som resurser i detta pedagogiska arbete.

I årskurserna 1-3

SKR representerar en mängd kyrkor och samfund. Vårt arbete är inriktat på mångfald och dialog. Utifrån detta förhållningssätt undrar vi om inte religionsundervisningen riskerar att bli alltför ensidig om närområdet saknar mångfald och variation. Kursplanen bör betona att denna mångfald också gäller de elever som finns i religiöst homogena miljöer.

I årskurserna 4-6

SKR tycker det är värdefullt att elever får kännedom om ritens betydelse. Vi vill dock påminna om den stora variationsrikedom som vi möter i det svenska samhället. Kopplingen mellan livsfrågor och populärkultur är viktig och välkomnar att det sker en reflektion kring livet och livets mening.

I årskurserna 7-9

SKR anser det är bra att kunskapskraven har fokus på varierande tolkningar och bruk inom religionerna (och inte bara mellan dem). Det är också viktigt att förstå hur religion och samhälle integrerar. Vi efterlyser en tydlig linje mellan religion och frågor som rör mänskliga rättigheter, miljö och skapelseansvar.

Kunskapskrav

Kommenteras inte i detta yttrande då vår bedömning är att det ligger utanför SKR:s kompetensområde.

Ansvariga inom SKR för yttrandet har varit Peter Ekman (ordförande i programrådet Kyrka-Skola) och David Ekh (handläggare programmet Kyrka-Skola)

Sundbyberg dag som ovan

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare
Sveriges Kristna Råd